

Overlast en GAS: een geslaagd huwelijk?

Studiedag CPS Beheren van de publieke ruimte
19 november, Mechelen

Koen Van Heddeghem
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
(VVSG)

Historiek GAS

1999

- GAS-wet: 'lege doos' – beperkt toepassingsgebied

2004

- Wijziging GAS-wet – depenalisering + minderjarigen

10%

2005

- Reparatiwet GAS – repenalisering

33%

2007

- Milieuhandhavingsdecreet – laat ruimte voor GAS

2008

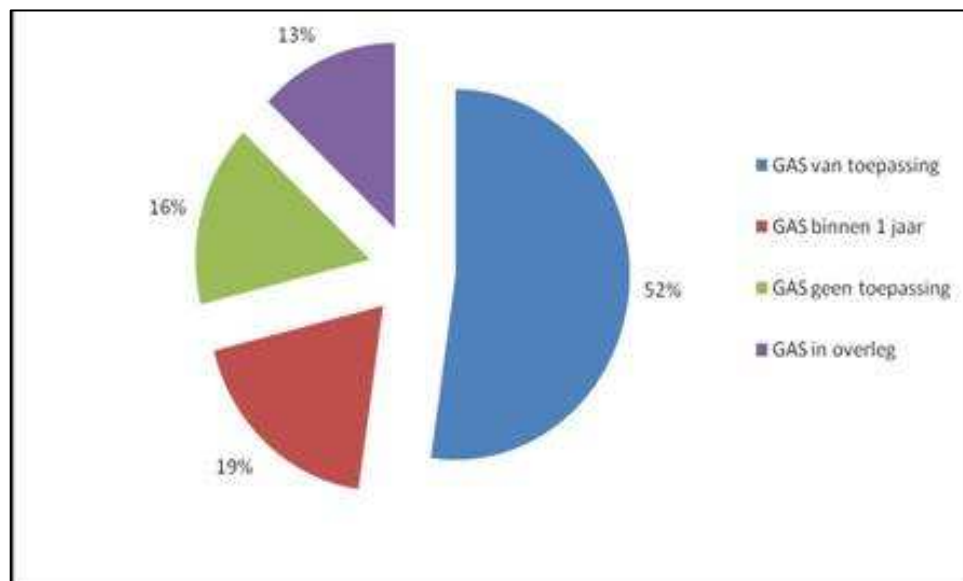
- Ruimer toepassingsgebied – onderzoek toepassing

VVSG – onderzoek GAS

1. Wie past GAS toe?
2. Wie stelt vast?
3. Wie sanctioneert?
4. Voor welke inbreuken?
5. Rechtsbescherming
(bemiddeling/verweer/beroep)?
6. Hoogte en inning van de boete?
7. Evaluatie dr. sanctionerend ambtenaar?
8. Algemene conclusies & bedenkingen

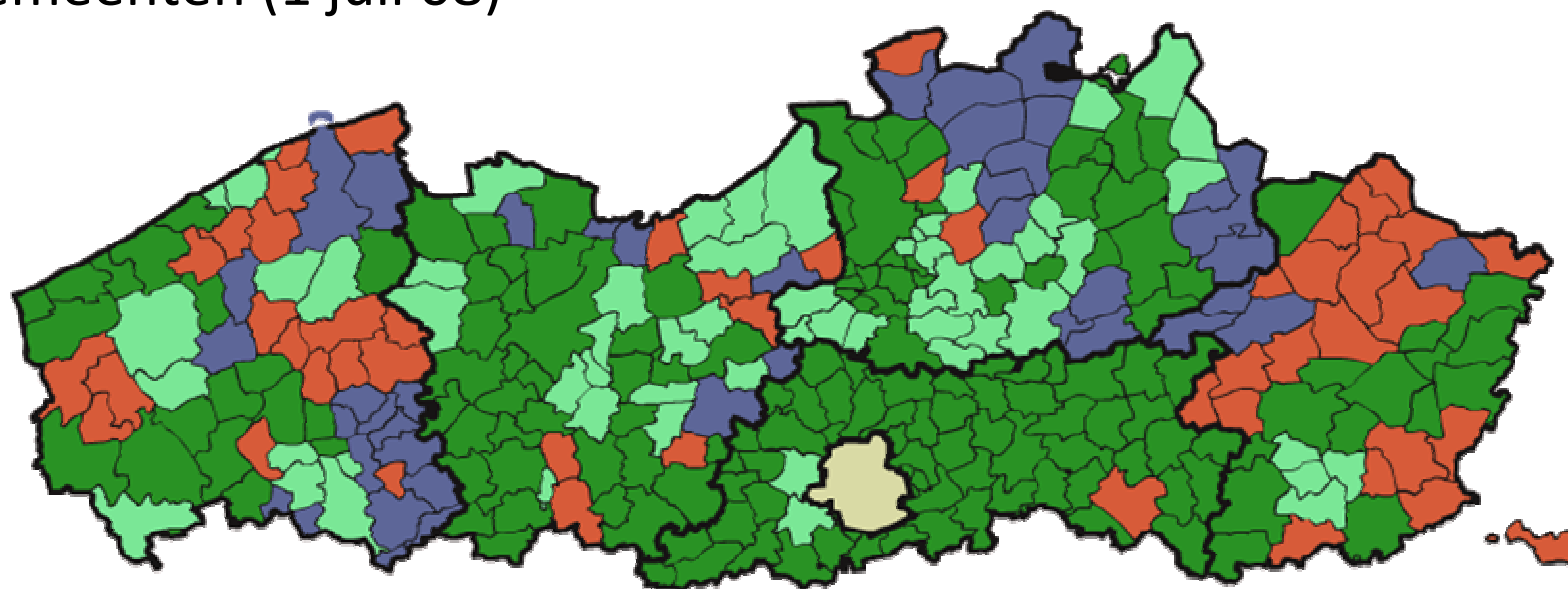
1. Wie past toe? (1)

toepassing GAS op 1 juli 2008	aantal
GAS van toepassing	161
GAS binnen 1 jaar	58
GAS geen toepassing	49
GAS in overleg	40
TOTAAL	308

1. Wie past toe? (2)

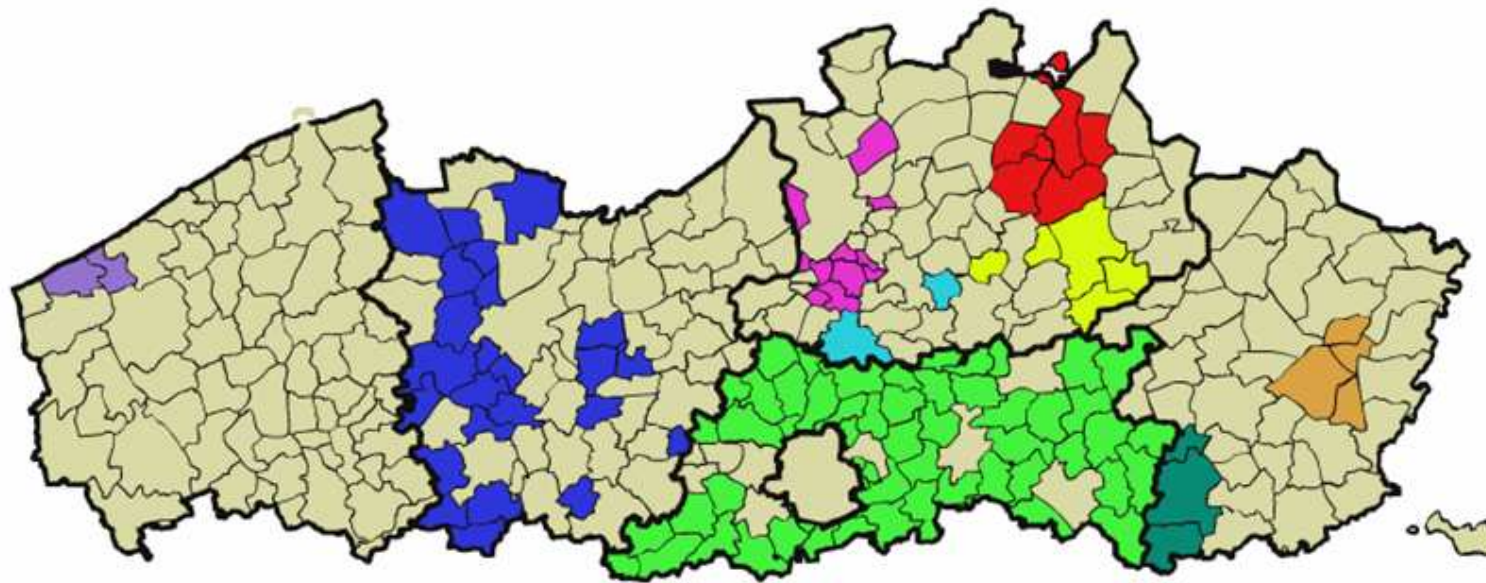
- Gemeenten (1 juli 08)

arrondissement	aantal gemeenten in arrondissement	toepassing GAS op 1/7/2008	geen toepassing GAS	toepassing voorjaar 2009
Antwerpen	30	16 (53 %)	14 (47 %)	21 (70 %)
Brugge	23	3 (13 %)	20 (87 %)	7 (30 %)
Brussel	35	33 (94 %)	2 (6 %)	35 (100 %)
Dendermonde	23	7 (30 %)	16 (70 %)	16 (70 %)
Gent	27	15 (56 %)	12 (44 %)	23 (85 %)
Hasselt	21	7 (33 %)	14 (67 %)	7 (33 %)
Ieper	10	7 (70 %)	3 (30 %)	8 (80 %)
Kortrijk	21	4 (19 %)	17 (81 %)	8 (38 %)
Leuven	30	29 (97 %)	1 (3 %)	29 (97 %)
Mechelen	13	2 (15 %)	11 (85 %)	13 (100 %)
Oudenaarde	15	12 (80 %)	3 (20 %)	13 (87 %)
Tongeren	23	9 (39 %)	14 (61 %)	13 (57 %)
Turnhout	27	12 (44 %)	15 (56 %)	19 (70 %)
Veurne	10	5 (50 %)	5 (50 %)	7 (70 %)
TOTAAL	308	161	147	219

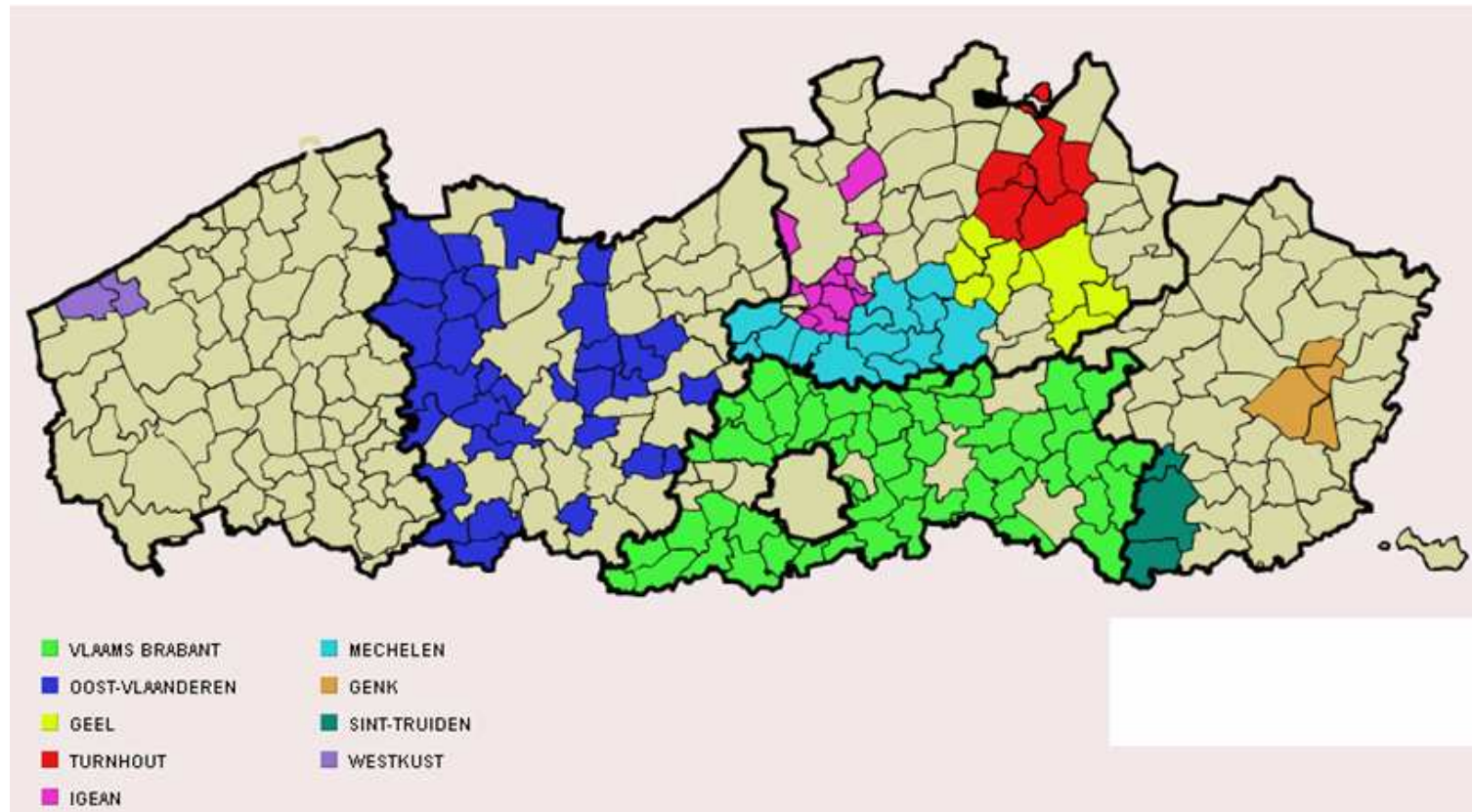
1. Wie past toe? (4)

- Samenwerkingsverbanden (1 juli 08)

1. Wie past toe? (4)

- Samenwerkingsverbanden (1 januari 2009)

1. Wie past toe? (4)

samenwerkingsverbanden in het kader van GAS	aangesloten gemeenten 1 juli 2008	aangesloten gemeenten voorjaar 2009
Vlaams-Brabant	56	57
Oost-Vlaanderen	24	31
Geel	5	8
Turnhout	7	7
IGEAN (regio Antwerpen)	11	12
Mechelen	2	13
Genk	4	4
Sint-Truiden	3	3
Westkust (politiezone)	2	2
TOTAAL	114	139

1. Wie past toe? (5)

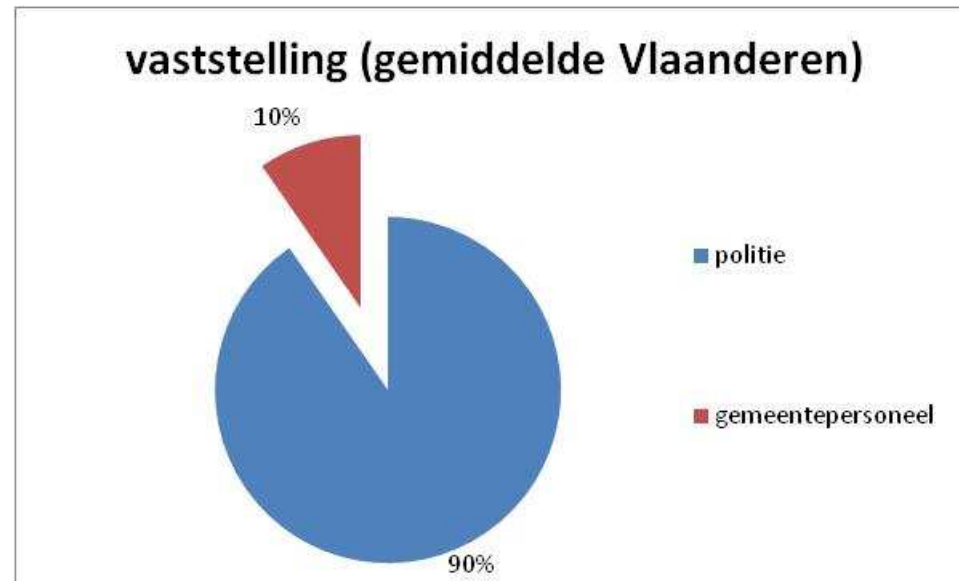
- Grote regionale verschillen in toepassing
 - Vlaams-Brabant : manifest provinciale ambtenaar
 - Oost-Vlaanderen : meer en meer beroep provinciale ambtenaar
 - Antwerpen : manifest zonale/interlokale samenwerking
 - Limburg : afspraken met parket Hasselt en Tongeren
 - West-Vlaanderen : weinig samenwerking, veel discussie
- Naargelang typologie Dexia
 - Vooral residentiële gemeenten (Brasschaat, De Pinte, ...)
 - Veel meer stedelijk (m.u.v. Brugge) dan landelijk

1. Wie past toe? (6)

- Factoren die introductie (kunnen) beïnvloeden
 - Bevolkingsaantal (grote gemeente)
 - Afspraken gerechtelijk arrondissement
 - Effecten alternatieve beleidsinstrumenten
 - Provinciale ondersteuning
 - Samenwerkingsklimaat politiezone
 - 15% reglementen zijn puur gemeenschappelijk
 - 27% reglementen zijn gemeenschappelijk met ruimte maatwerk
 - Financiële en personele capaciteit

2. Wie stelt vast? (1)

- Lokale politie (90%)
- gemeentelijke ambtenaren (10%)

2. Wie sanctioneert ? (1)

- Wie?
 - Veelal uitbesteed aan 'zonale' of provinciale ambtenaar (33%)
 - Of toegevoegd aan takenpakket gekwalificeerd ambtenaar (60%)
- Welke problemen?
 - Identificatie overtreders blijft problematisch (14%)
 - Gebrekkig proces-verbaal (14%)
 - Werkdruk administratie (14%)

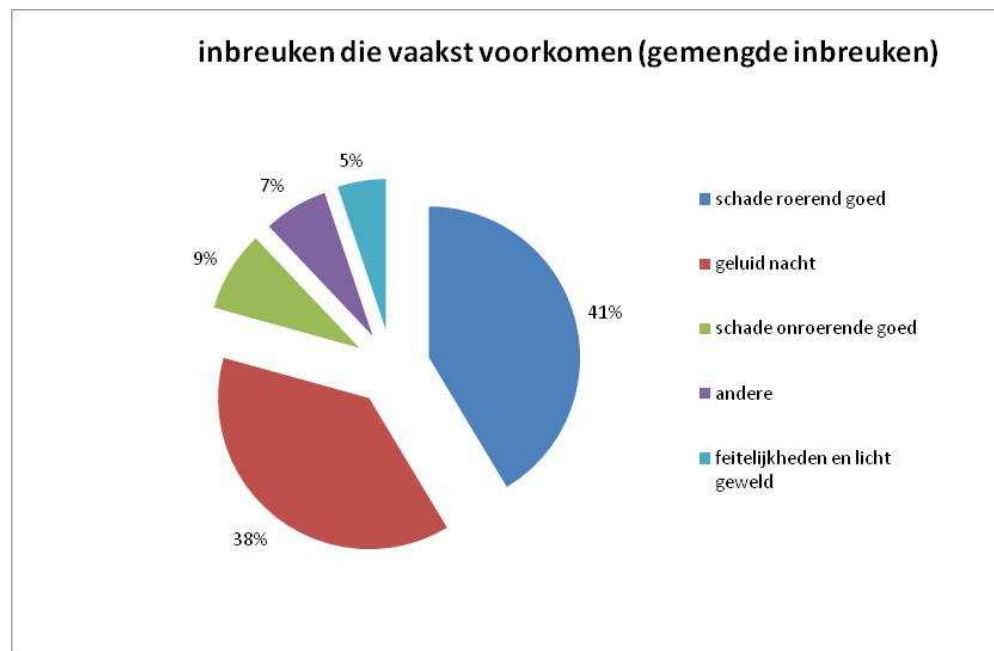
3. Welke inbreuken ? (1)

globaal	%
A. KLASSIEKE INBREUKEN	30,89%
geluid overdag	8,90%
urineren op openbare plaatsen	7,33%
nalatigheden en verbod eigendom	4,19%
openbaar domein	4,19%
parkeerovertreding	3,66%
private eigendom	2,09%
vuurwerk	0,52%
B. MILIEUGERELATEERDE KLEINE OVERLAST	35,60%
B.1. vervuilen openbare weg	32,46%
zwerfvuil en sluikestorten	8,38%
sluikstoken	2,09%
voederen dieren openbaar domein	0,52%
honden (oa. lawaai en hondenpoep)	15,18%
wildplakken	6,28%
B.2. inzamelregels huishoudelijk afval	3,14%
afvalinzameling	3,14%
C. GEMENGDE INBREUKEN	30,37%
D. DIVERSE INBREUKEN	3,14%
TOTAAL	100,00%

3. Welke inbreuken ? (2)

GEMENGDE INBREUKEN

- 3/4 gemeenten namen gemengde inbreuken op in reglement (75%)
- Meestal louter lichte gemengde inbreuken (of combinatie met zware) (64%)
- Niet-opleggen sanctie gemengde inbreuk vaak gevolg technisch sepot (40%)

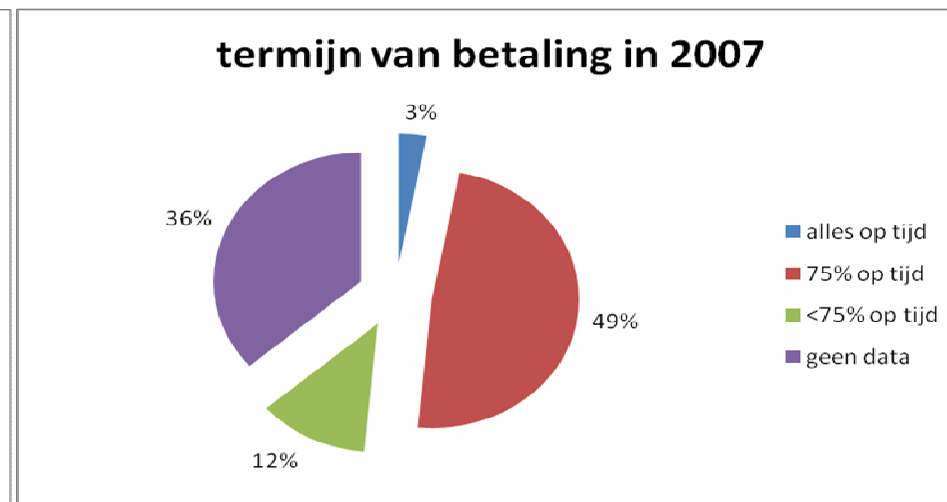
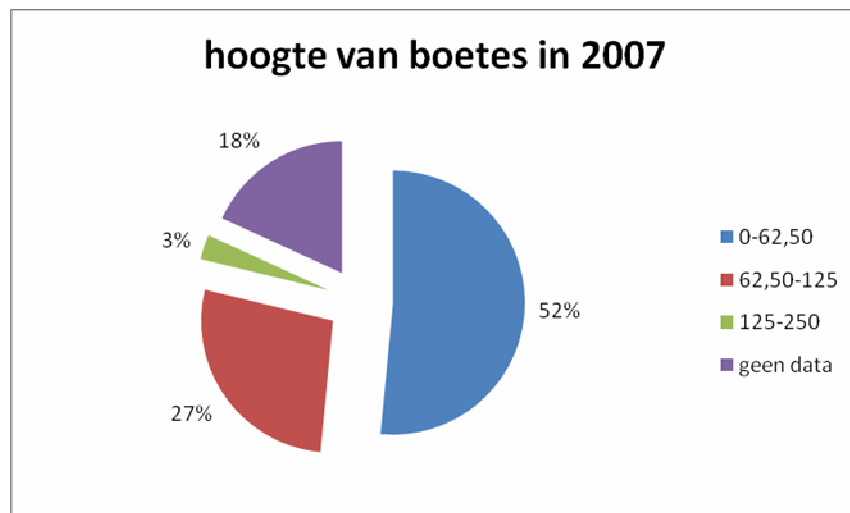
4. Rechtsbescherming (1)

- Bemiddelingsaanbod
 - Toepassing bemiddeling meerderjarigen: 13% (bron: VUB, 2007)
 - Meestal voor herstel vernielingen (bron: VUB, 2007)
- Verweerschriften
 - In beperkte mate (< 25% van de dossiers)
 - Zijn overwegend schriftelijk, per uitzondering mondeling
- Beroepsprocedure
 - Zelden tot nooit beroep (82%)
 - Slechts voor 25% of minder v/d dossiers
 - Uitzonderlijk bij jeugdrechtbank

beroep procedure GAS	
frequentie	%
geen beroep	60,61%
weinig beroep	21,21%
veel beroep	0,00%
geen data	15,15%
andere	3,03%
TOTAAL	

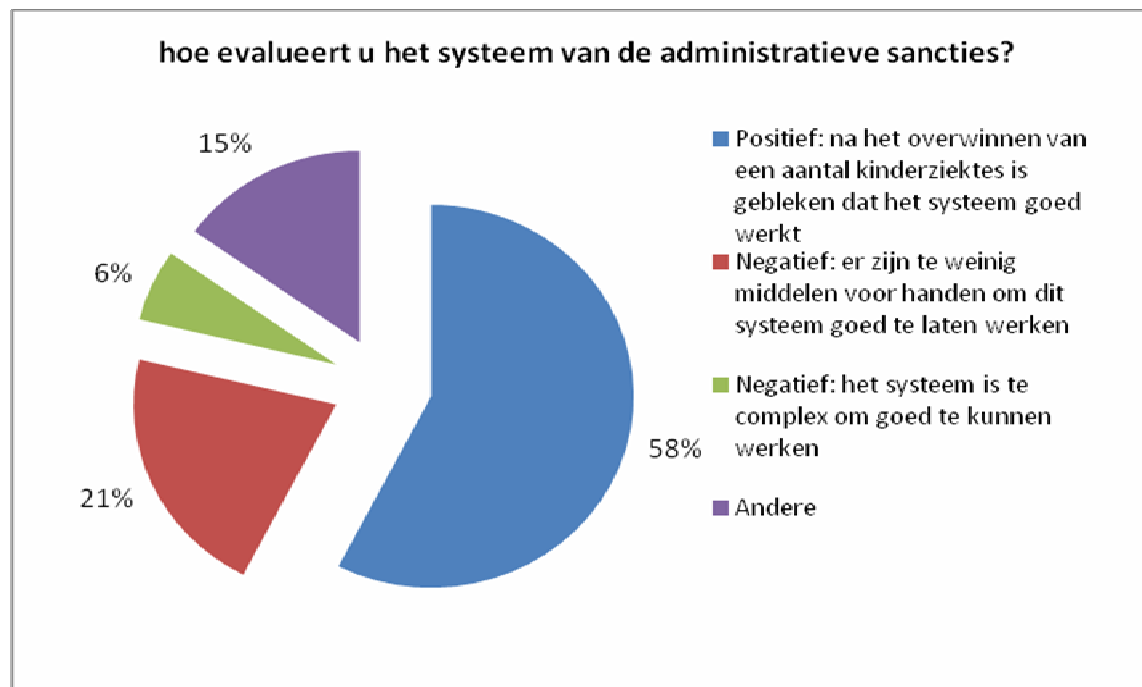
5. Hoogte/inning van de boete (1)

- Gelimiteerde geldboetes (250 vs. 125 euro)
- Proportionaliteitstoetsing sanctionerend ambtenaar
- Is in praktijk meestal niet zo hoog (tussen 0 en 62,50 euro)
- In principe betalingstermijn 1 maand
- Opvolging door financieel beheerder van de gemeente
- 52% van de respondenten op tijd betaald

6. Evaluatie sanctionerend ambtenaar

- Diverse opmerkingen
 - Informatie naar de burger: eerst preventief, dan repressief
 - Informatie naar de vaststeller: kennis actuele reglement
 - Nood aan uitbreiding samenwerkingsverbanden
 - Overleg met alle actoren is cruciaal bij uitvoering (beleid)

6. Conclusies & bedenkingen

- De GAS-lamp brandt niet meer op een laag pitje
- Grote verschillen naargelang provincie en streek
- Nog meer nood aan (regionale) samenwerking
- Veelal klassieke, milieugerelateerde of lichte gemengde inbreuken / zeer weinig minderjarigen
- Gemeenten wegen personele en financiële return af
- Evolutie gemeenschapswachten-vaststellers
- Sanctionerend ambtenaar is meestal tevreden
- Nood aan beleidsontwikkeling
- GAS gebruiken waarvoor het gemaakt is / 'stok achter deur'- principe
- Geslaagd huwelijk?

Bedankt voor uw aandacht!

Meer info

- Website VVSG
 - Team Politie en Veiligheid : www.vvsg.be
 - Bijwerking losbladig handboek GAS (uitgeverij Politeia)
- VVSG-stafmedewerkers
 - Koen Van Heddeghem : koen.vanheddeghem@vvsg.be
 - Marian Verbeek : marian.verbeek@vvsg.be
 - Tom De Schepper (tijdelijk) : tom.deschepper@vvsg.be